

kolodvora v železje vkovane Italijane na grad. Vsaj toliko jih je bilo sram, da jih niso tirali po dnevu. V Bosni jih ni sram kazati te verige pri belem dnevu. Pri takšnih mislih se mu je zbudila revolucija v duši.

Vrnivši se v središče mesta, je Hren opozoril prijatelja na vojaško postajno poslopje, stoječe na lepem kraju ob veliki cesti. Za njim se je razprostiral vrt z gredicami bujnih cvetic in z nasadi mladih, jedva nekaj pedi visokih drevesc.

Marija Konopnicka:

Janezovo pismo.

(Odlomek iz „Pana Balcerja v Braziliji“.)

Preljubi stariši, Vaš sin vam piše
s potrjim srcem, z mokrimi očmi,
med nami morje z vetrom vale riše,
ne da mi k Vam in me nazaj drži;
pustinje in v nebo se vzpenjajoče
goré delijo me od Vaše kože.

Zato oči le dvigam nad skaline,
zvečer in zjutraj vedno zrem v strani,
kjer v rosi pokošene so ravnine,
kjer v zlatem klasju njiva nam šumi . . .
in rad ko ptič bi preletel te ceste,
ko veter rad, a da ne morem, veste.
Tako mi pred očmi stoji kot živa
ta naša streha s snopi vsa pošita
in kalenica ji visoka, kriva,
na njo mi duša misli v sen povita . . .
A nihče ji besedice ne daje,
pač takšen svet zemljé in svet vodà je.

2*

In vidim skoraj te šumeče meje,
 kozolec in žerjava in vodnjak,
 in sam ne vem, kaj v srcu peče, greje
 to hrepenenje kakor strup gorak.
 Čez gore čutim, čez morje široko,
 kako diši Vam meta tam čez loko . . .

— — — — —

Bolezen me je zgnetla s svojo pezo,
 da ni za groš več v meni trdne sile,
 pač kmalu v grob me pahne s svojo jezo
 na oceansko dno in — brez gomile;
 vsled te bolezni mnogo jih umira,
 čez njihov grob se morje razprostira.
 Da, od bogatega ni premoženja,
 ki so obljubljale ga te strani,
 ostalo peska sivega blestenja
 tri lakte le za bedne te kosti,
 kar tam berač ima . . . In nad menoj
 pomladni breze ne predrami soj.

Opisal bi Vam tugo in to žal
 in smrt to črno, ki že name čaka,
 in ogenj ta, ki prsi je sežgal,
 a škoda mi je matere, ki plaka
 in solze lije na papir ta beli,
 ki so ga z daljnih morij ji privedli.

Ah, mati, kaj poginil nisem sad,
 še predno sem prišel na svet ta mračen . . .
 Bolezen sta me stisnila in glad
 in kot žival po zemlji voham lačen.
 Kot ptič brez gnezda s krili tukaj bijem,
 ponoči se budim in — kot pes — vijem!

— — — — —

Prosil bi, da napišeta čez morje,
 kako je bilo z zimo kaj tokrat?
 Kaj oče že pod sev novino orje?
 Še mraz drži se, al je že pomlad?

Pa kaj, ko duša v meni ne dočaka,
da pismo mi odda daljava taka.

Ah, poletel bi kot golobček siv
in kot žerjav, kričeč ob solnčnem vzhodi . . .
ker zdi se mi, da spet postal bi živ
ob našem kruhu in ob naši vodi.
A so kosti mi samo še trhljne
od žalosti in silne te vročine . . .

Težko je torej to in vse zaman,
da bi odtod odšel še za življenja.
A ko umrem, tedaj čez bor teman,
čez vihre pojdem morskega hrumenja !
Da, pojdem, pridem k Vam pod okno koč . . .
Tako pomagaj mi nebeški Oče!

— — — — —
A z Bogom zdaj, moj oče, moja mati,
do samih klanjam Vama se kolen,
in če kdaj veter Vam ne daje spati,
če iskre se usipljejo s polen,
če v noči duri kdo odpreti skuša,
to, mati, bom le jaz in moja duša.

Pozdravljam vse prijazne še sosede
in vse imetje naše in polje,
pozdravljam hruške v meji, sadne grede
in žitne skednje, shrambo kraj cesté,
od plota pa do plota vso vasico,
pozdravljam svojo ljubljeno kosico.

A zdaj z zvonovi dajte mi zvoniti
od vzhoda solnca do večerne zarje
in hvaljen bodi Kristus prečastiti!
In naj te Mati ljubljena, obvarje
presveti Bog in tebe, oče mili.
In klanjam Vam ož svoji se gomili“ . . .

— — — — —
(Prevel Vojeslav Molè.)